Ankenævnet for Forsikring

938/14-5

Den 22. april 2014 blev i sag nr. 85.074:

xxxxx xxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren er omfattet af en pensionsordning i Danica Pension. Han klager over, at selskabet har afvist at tilskrive hans opsparing en årlig rente på 4,5 %.

Selskabet afviser at have forpligtet sig til at forrente det opsparede beløb årligt med 4,5 %. Selskabet henviser til, at der ved aftalens indgåelse blev givet en ydelsesgaranti og ikke en rentegaranti.

Klageren oprettede den 1/12 1993 pensionsordningen i indklagede selskab. I forbindelse med oprettelsen fremsendte selskabet brev af 15/12 1993, hvoraf bl.a. fremgår:

"

Hermed garanti på nyetableret FYR pension.
I DANICA er den garanterede minimumsforrentning p.a. efter realrenteafgift i hele forsikringens løbetid 4,5%. Kunder er således garanteret denne årlige minimumsforrentning. Garantien omfatter også fremtidige indbetalinger, dog ikke forhøjelser i forhold til sidst indbetalt præmie.

"

Klageren har i klageskema af 18/9 2013 til nævnet anført:

"**1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …**
Ved tegning af pensionsordningen, i 1993 oplyste assurandøren, at Danica kunne garantere en årlig rente på 4,5 % på de aftalte indbetalinger, som pristalsreguleredes, Da det for mig var meget afgørende for valget mellem pensionsopsparing og alternative opsparingsformer.

at jeg kunne opnå den garanterede årlige forrentning, bad jeg om at få det skriftligt fra Danica, inden jeg underskrev en aftale.
Jeg modtog en sådan erklæring underskrevet af assurandøren (vedlagt som bilag 1) hvoraf det bl.a. fremgår: ***'I DANICA er den garanterede minimumsforrentning o.a. efter realrenteafgift i hele forsikringens løbetid 4,5 %. Kunder er således garanteret denne årlige minimumsforrentning.'***
Jeg mener ikke dette kan tolkes anderledes end at jeg er garanteret min. 4,5 % rentetilskrivning hvert år (hvilket også en jurist, jeg har konsulteret mener er tilfældet). **Danica har erklæret, at erklæringen er juridisk bindende for Danica,** (jf. bilag 5) men mener til gengæld, at der er tale om en ydelsesgaranti baseret på en grundlagsrente på 4,5 % og at dette understøttes af G82 grundlaget, som de skriver min pensionsordning er tegnet på grundlag af. Jeg har bedt Danica oplyse, hvor i min police, der står anført noget om 'G82 grundlag', men Danica har ikke i vores korrespondance svaret herpå, men har telefonisk erklæret **sig enig** i, at det ikke fremgår af policen. Jeg mener derfor ikke, at man kan gøre noget gældende, som ikke er en del af policen/aftalen.
Jeg kan ikke på nogen måde tolke erklæringen fra 1993 som en ydelsesgaranti på 4,5 %, hvilket assurandøren ej heller har nævnt noget om.
Min påstand er således, at jeg er garanteret en årlig rentetilskrivning på minimum 4,5%.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
Jeg kræver, at min pensionsordning for de år, hvor der ikke har været - og bliver - en rentetilskrivning på minimum 4,5 %, at renten reguleres, således at den som minimum andrager 4,5 % efter realrenteafgift/pensionsafkast skat."

Selskabet har i svarbrev af 16/10 2013 til nævnet anført:

"**Danica Pensions afgørelse**
Danica Pension fastholder, at selskabet ikke har tilsagt klager en årlig 'rentegaranti' og derfor ikke er forpligtet til at forrente det opsparede beløb årligt med 4,5 procent. Med den indgåede forsikringsaftale er der derimod givet en ydelsesgaranti. Den ydelsesgaranti, som er indeholdt i ordningen, er baseret på en forudsætning om, at der over hele forsikringens løbetid samlet set sker en forrentning mindst svarende til opgørelsesrenten på 4,5 procent. Der er ikke gjort indgreb i denne ydelsesgaranti, og den vil blive opfyldt af Danica Pension.

Sagens forløb
[Klageren] har oprettet en pensionsordning med forsikringsnr. … hos Danica Pension pr. 1. december 1993.

Pensionsordningen er beregnet på baggrund af beregningsgrundlaget G82. G82 var selskabets daværende nytegningsgrundlag og var godkendt af Finanstilsynet.

G82 indebærer, at grundlagsrenten er på 5%. I grundlagsrenten er indregnet et omkostnings- og sikkerhedstillæg på 0,5%, hvilket betyder, at der ved beregningen af de garanterede ydelser, der fremgår af tilbuddet, er anvendt en opgørelsesrente på 4,5%.

Danica Pensions vurdering
Danica Pension kan indledningsvis oplyse, at beregningsgrundlaget G82 er et beregningsgrundlag for livsforsikring, der regulerer sammenhængen mellem præmier og ydelser ud fra en række beregningstekniske antagelser om forrentning, risiko og omkostninger. Formålet med G82 er således at kunne fastlægge de garanterede ydelser ud fra den givne præmie. Den beregningstekniske rente kaldes også grundlagsrenten. I G82 er grundlagsrenten 5%,

og da der heri er indeholdt et sikkerheds- og omkostningstillæg på 0,5%, er den rentemæssige forudsætning for beregning af ydelser i henhold til G82 på 4,5%, også kaldt opgørelsesrenten.

Det fastholdes, at opgørelsesrenten på 4,5% ikke er en garanti for, at forsikredes opsparing forrentes med denne rente hvert år, men derimod at de garanterede forsikringsydelser er baseret på en forudsætning om, at der over hele forsikringens løbetid samlet set sker en forrentning svarende til opgørelsesrenten. Det fastholdes således, at der er knyttet en ydelsesgaranti til forsikredes pensionsordning og ikke en årlig rentegaranti, hvorfor han ikke har krav på en årlig minimumsforrentning på 4,5 %.

Danica Pension skal henvise til U.2007.662Ø, hvor landsretten frifandt forsikringsselskabet med henvisning til, at G82 grundlaget ikke i sig selv indebærer en rentegaranti på de løbende opsparinger, og at der heller ikke var givet garanti for en årlig minimumsforrentning i forsikringspolicerne eller de meddelelser, der var sendt til forsikringstager.

[Klagerens] pensionsordning er oprettet på beregningsgrundlaget G82, og Danica Pension har på intet tidspunkt har fraveget eller tilsigtet en fravigelse fra det godkendte nytegningsgrundlag.

Der står ikke andet i bilag 1. Den garanterede minimumsforrentning p.a., der er nævnt i bilaget, er i hele forsikringens løbetid og ikke i det enkelte år. Der er tale om en forenklet beskrivelse af de komplicerede forhold i G82 og ikke andet.

Danica Pension skal derfor fastholde, at uanset [klagerens] fortolkning af bilag 1, ændrer det ikke ved, at Danica Pension har givet ham en ydelsesgaranti.

Danica Pension skal ligeledes henvise til Ankenævnets afgørelse af 14. februar 2011 77.950) i en lignende sag, hvor nævnet med henvisning til Østre Landsrets dom fandt, at der var givet en ydelsesgaranti, og ikke en rentegaranti. Dette selv om der i denne sag var sendt breve med en ordlyd, der ligner ordlyden i nærværende sag. I brevene i den nævnte sag blev den garanterede minimumsforrentning endda sammenholdt med kontorenten, og der stod i brevene, at selv om kontorenten blev mindre end garantien på 4,5% ville pensionsselskabet alligevel forrente pensionsopsparingen med denne rente.

Desuden skal Danica Pension henvise til Ankenævnets afgørelse fra den 30. januar 2012 (80.282) i en lignende sag, hvor nævnet fandt at der alene var givet en ydelsesgaranti og ikke en rentegaranti. I denne sag fremgik ordet 'rentegaranti' i det tilbud klageren havde underskrevet. Nævnet kom i denne sag frem til, at ovenstående ikke ændrede på, at der var tale om en ydelsesgaranti og ikke en rentegaranti.

Jeg skal også henvise til ankenævnskendelserne 75.706, 80.605, 82.380, 80.612 og 83.859
Danica Pension skal herefter fastholde, at der heller ikke på baggrund af det brev [klageren] i 1993 modtog fra Danica Pensionstand er grundlag for hans påstand om, at han ved aftaleindgåelsen blev garanteret en årlig mindste forrentning på 4,5 procent."

Selskabets svarbrev har givet klageren anledning til i brev af 26/10 2013 at fremkomme med følgende bemærkninger:

"Danica anfører som det første - inden henvisning til Ankenævnets sagsnr. - **'Ydelsesgaranti**, hvorved Danica tilsyneladende forsøger at gøre tvisten til et spørgsmål om indholdet af en

ydelsesgaranti. Jeg mener derimod, at tvisten drejer sig om fortolkningen af begrebet **'pro anno rente'**.

Danica lægger i deres brev megen vægt på, at pensionsordningen er indgået på baggrund af beregningsgrundlaget G82.

Jeg er på intet tidspunkt i forbindelse med indgåelse af min pensionsaftale af Danica eller dets assurandør blevet gjort bekendt med, at aftale om forrentning i min pensionsordning er omfattet af G82, og G82 begrebet er ej heller omtalt i min police.

I min police er under 'Forsikringsbetingelser' anført: *'For dækningsoversigten gælder forsikringsbetingelser nr. 110-75'.*

Forsikringsbetingelser nr. 110-75, som fremsendtes samtidig med policen, omtaler intet om G82 beregningsgrundlag, ligesom hverken forrentning eller ydelsesgaranti omtales.

Jeg finder det særdeles mærkeligt, at en sådan vigtig forudsætning - både for forsikringstager og for pensionsselskab - ikke tydeliggøres og oplyses i forbindelse med tegningen.

Det eneste sted, hvor forrentning af pensionen omtales er således Danica's brev til mig dateret 15.12.1993 (jf. bilag 1)

Så vidt jeg har erfaret, er G82 en aftale mellem Finanstilsynet og forsikringsselskaberne.

Det kan næppe forventes at 'menigmand/3.mand' er bekendt med indholdet heraf, medmindre pensionsselskabet i deres police medtager de forhold, der har betydning for forsikringstageren, ligesom en aftale mellem Finanstilsynet og pensionsselskab næppe kan være bindende for forsikringstageren.

Det er derfor min påstand, at indholdet af G82 er min sag uvedkommende. Danica anfører i deres skrivelse side 2, 4 - 6 afsnit:

'[Klagerens] pensionsordning er oprettet på beregningsgrundlaget G82, og Danica Pension har på intet tidspunkt har fraveget eller tilsigtet en fravigelse fra det godkendte nytegningsgrundlag.

Der står ikke andet i bilag 1. Den garanterede minimumforrentning p.a. der er nævnt i bilaget er i hele forsikringens løbetid og ikke i det enkelte år. Der er tale om en forenklet beskrivelse af de komplicerede forhold i G82 og ikke andet.'

(Jeg fremsender gerne kopi af police og forsikringsbetingelser, såfremt Ankenævnet finder det hensigtsmæssigt).

Under henvisning til det af mig ovenfor anførte skal jeg derfor bestride, at min pensionsaftale med Danica er oprettet på grundlag af G82.

Det er også min klare opfattelse og påstand, at p.a. rentetilskrivning kun kan opfattes/defineres som en årlig rentetilskrivning, og at denne terminologi og fortolkning heraf gør sig gældende overalt i den finansielle sektor og i lærebøger om finansiel regning - men åbenbart ikke hos Danica.

5. 85.074

I bilag 1 er det endda - udover at der nævnes en forrentning på minimum 4,5 % p.a. i hele forsikringens løbetid - præciseret, at 'kunden er således garanteret denne årlige minimumsforrentning'.

At det - som anført af Danica - blot skulle være tale om en forenklet beskrivelse af de komplicerede forhold i G82 og ikke andet, kan jeg ikke tage alvorligt. Det havde da været let at omforme tilsagnet - til det Danica nu åbenbart mener - ved at anføre, at det man garanterede var en gennemsnitlig forrentning over forsikringens løbetid på 4,5%.

Men det har man ikke gjort, og det kan da ikke komme en forsikringstager til skade, at man regner med det Danica skriver og giver tilsagn om - uanset at man så (men måske efterfølgende) har ment noget andet.

Jf. bilag 5 side 1 nederste afsnit skriver Danica da også: *'Danica Pension medgiver, at vi siden 90'erne er blevet mere præcise i vores formuleringer vedrørende ydelsesgarantien.'*

At Danica - som et af Danmarks største pensionsselskaber - ikke i erklæringer har været i stand til at udtrykke det, man mener, kan vel ikke være forsikringstagers problem, når denne i god tro har lagt afgørende vægt på det i erklæringen anførte ved sit valg af investering.

Danica henviser i deres brev til Ankenævnet til 3 kendelser fra Ankenævnet.

Jeg har læst de tre afgørelser og mener ikke, disse afgørelser kan danne præcedens for min sag - bl.a. fordi der ikke foreligger erklæringer fra forsikringsselskaberne, der så klart formulerer tilsagnet om forrentning af pensionsordningen - således ej heller i den nævnte Østre Landsrets dom - ligesom der i flere af de pågældende sager har været ændret i forsikringerne i forsikringsperioden og/eller skiftet pensionsselskab.

Begrundet i det ovenfor anførte er det derfor fortsat min påstand, at Danica har garanteret mig en minimumsforrentning efter realrenteafgift i hele forsikringens løbetid på 4,5 % - som det også i brevet fra Danica til mig er præciseret: '*Kunden er således garanteret denne årlige minimumsforrentning'."*

Hertil har selskabet i brev af 8/11 2013 anført:

"Det er rigtigt, at Danica Pension ikke har gjort [klageren] udtrykkeligt opmærksom på, at hans pensionsordning er baseret på beregningsgrundlaget G82, hvilket heller ikke ville være sædvanligt. Men det betyder ikke, at G82 ikke har betydning for [klagerens] pensionsordning, og det ændrer ikke på, at bilag 1 er en forenklet beskrivelse af G82 og ikke andet.

[Klageren] henviser til andre dele af den finansielle sektor og tænker nok på banker o. lign. Men en pensionsordning er ikke en bankbog, men derimod en aftale om ydelse af pensioner, og det, som Danica Pension har tilsagt [klageren], er en pension og ikke en opsparing på en bankbog. Når der i bilag 1 tales om forrentning p.a. og det i det samme bilag anføres, at 'Kunderne er garanteret denne årlige minimumsforretning' er det udtryk for, at der i forudsætningerne for den ydelse, som [klageren] har fået lovning på, er indeholdt en bestemt renteforudsætning, og at ydelsen ikke kan nedsættes, selv om samfundsrenten måtte blive lavere end den forudsatte rente.

[Klageren] synes at mene, at en ydelsesgaranti ikke har nogen værdi, men dette er ikke rigtigt. En ydelsesgaranti har tværtimod en stor værdi, og Danica Pension har måtte afsætte store reserver til at dække pensionsordninger med ydelsesgarantier.

> Det kan tilføjes, at Danica Pension stedse har behandlet [klagerens] pensionsordning ud fra den forudsætning, at der er tale om en ydelsesgaranti og ikke en rentegaranti. Hvis dette ikke havde været tilfældet, ville [klageren] have fået mindre bonus, idet Danica Pension i så fald måtte have hensat mere til dækning af forpligtelsen overfor klager.
>
> [Klageren] protesterede ikke i de år, hvor han fik en større forretning end grundlagets rente, og hvis han som følge af sin klage nu får forhøjet forretningen af depotet, vil han samlet set have fået et større afkast, end hans pensionsordning har genereret, til skade for de øvrige kunder."

Parterne har i breve af 25/11 2013, 6/12 2013 15/12 2013 og af 23/12 2013 uddybet deres bemærkninger.

Nævnet udtaler:

Nævnet har bemærket, at Østre Landsrets dom af 9/12 2013, 11. afd. Nr. B-3897-05, er anket til Højesteret. Spørgsmålet om der kan udledes en rentegaranti eller alene en ydelsesgaranti på en ordning som klagerens, er dermed ikke endeligt afklaret.

I denne sag er det endvidere et spørgsmål, om selskabet i forbindelse med ordningens oprettelse i sit brev af 15/12 1993 til klageren har givet et videregående tilsagn. Nævnet finder, at dette spørgsmål har sammenhæng med bedømmelsen af den netop anførte problemstilling og muligt også kræver bevisførelse i form af parts- og vidneforklaring.

Under hensyn til sagens principielle juridiske spørgsmål og videreækkende betydning for andre finder nævnet det rettest ikke at afgøre sagen, jf. vedtægternes § 4.

7. 85.074

Herefter

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Marianne Højgaard Pedersen
formand